

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน
ฉบับที่ ๑๐ /ปีงบประมาณ ๒๕๖๑

“เอกสารเผยแพร่และแนะนำงานตรวจสอบภายใน”
จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
บทความเชิงวิชาการด้านการตรวจสอบภายในกิจกรรม
ต่าง ๆ ที่หน่วยรับตรวจพึงดำเนินการ ตลอดจนเผยแพร่
ผลงาน และกิจกรรมของกลุ่มตรวจสอบภายใน ในการ
พัฒนางานตรวจสอบภายใน หากท่านใดมีข้อติชมหรือ
ต้องการแสดงความคิดเห็นหรือปัญหาเกี่ยวกับงาน
ตรวจสอบภายใน

โปรดติดต่อโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๑๘๓๐

E-Mail: iau.iad@dssd.go.th

เว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน

Facebook ผ่านหน้าหลักของเว็บไซต์กลุ่มตรวจสอบภายใน

หรือ www.facebook.com/DSD.Internalaudit

ในฉบับ

✕ บทความแนะนำการปฏิบัติงาน เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

✕ บทความเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้าง
ธรรมาภิบาลป้องกันและลดความเสี่ยงในการเกิดการทุจริต
และประพฤติมิชอบ “คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ
พิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”

บทความแนะนำการปฏิบัติงาน

เรื่อง การจัดซื้อจัดจ้าง

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

ภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่ ๒๘ ประเด็น : การทำสัญญาแบบลดรูป

“มาตรา ๙๖ หน่วยงานของรัฐอาจจัดทำข้อตกลงเป็น
หนังสือโดยไม่ทำตามแบบสัญญาตามมาตรา ๙๓ ก็ได้ เฉพาะใน
กรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือกตามมาตรา ๕๖

(๑) (ค) หรือการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา
๕๖ (๒) (ข) (ง) หรือ (ฉ) หรือการจ้างที่ปรึกษาโดยวิธี
เฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๗๐ (๓) (ข)

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ

(๓) กรณีที่คู่สัญญาสามารถส่งมอบพัสดุได้ครบถ้วน
ภายในห้าวันทำการนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันที่ทำข้อตกลงเป็น
หนังสือ

(๔) การเช่าซึ่งผู้เช่าไม่ต้องเสียเงินอื่นใดนอกจาก
ค่าเช่า

(๕) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศ
กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่การจัดซื้อจัดจ้างมีวงเงินเล็กน้อยตามที่
กำหนดในกฎกระทรวง จะไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือไว้ต่อกัน
ก็ได้ แต่ต้องมีหลักฐานในการจัดซื้อจัดจ้างนั้น

ในการออกกฎกระทรวงตามวรรคสองจะกำหนดวงเงิน
เล็กน้อยให้แตกต่างกันตามขนาดหรือประเภทของหน่วยงานของ
รัฐก็ได้

สรุปเนื้อหา : สัญญาแบบลดรูป (มาตรา ๙๖ วรรคแรก)

กรณีทำข้อตกลงเป็นหนังสือ

(๑) การจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือกตามมาตรา
๕๖ (๑) (ค) โดยวิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา
๕๖ (๒) (ข) (ง) (ฉ) และการจ้างที่ปรึกษาโดย
วิธีเฉพาะเจาะจงตามมาตรา ๗๐ (๓) (ข)

(๒) การจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐ

(๓) กรณีที่คู่สัญญา สามารถส่งมอบพัสดุได้
ครบถ้วนภายใน ๕ วันทำการนับตั้งแต่วันที่ถัด
จากวันที่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือ

(๔) การเช่าซึ่งผู้เช่าไม่ต้องเสียเงินอื่นใดนอกจาก
ค่าเช่า

(๕) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศ
กำหนดในราชกิจจานุเบกษา

สรุปเนื้อหา : สัญญาไม่มีแบบรูป (มาตรา ๙๖ วรรคสอง)

กรณีไม่ทำข้อตกลงเป็นหนังสือ

ในกรณีที่การจัดซื้อจัดจ้างมีวงเงินไม่เกิน
๑๐๐,๐๐๐ บาท (ตามกฎกระทรวง) แต่ต้องมีหลักฐาน
ในการจัดซื้อจัดจ้างนั้น

หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญา ได้แก่

หนังสือ กรมบัญชีกลาง ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ)๐๔๐๕.๒/
ว ๔๑๘ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทาง
ปฏิบัติในการจัดทำสัญญาภายใต้พระราชบัญญัติการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

“คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง”

เรื่องเสรีจที่ สรพ. ๖๔/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๑๕/๕๓/๒๕๕๖

ประเภทสำนวน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (การเงินการคลัง)
เรื่อง ส่วนราชการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการไม่เป็นไปตามระเบียบ

สรุปข้อเท็จจริง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค ได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ของสำนักงาน พบว่า มีการเบิกค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมโครงการรณรงค์ A.เป็นเท็จ คิดเป็นเงิน ๙๑,๐๖๙ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเป็นเท็จ คิดเป็นเงินจำนวน ๓๓,๑๒๒ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายคิดเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๑๒๔,๑๙๑ บาท

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง :

๒.๑) การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาย ส. หัวหน้าสำนักงาน เป็นเงินจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท

๒) เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ นาย ส. โดยเจ้าหน้าที่เบิกจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องตรวจสอบหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบก่อนการเบิกจ่ายเงิน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่ นาย ส. เดินทางไปราชการและพักค้างปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ ซึ่งมีการเบิกค่าน้ำมันเป็นเงินจำนวน ๘,๓๒๒ บาท แต่ปรากฏว่า มีการสั่งเติมน้ำมันที่ปั๊มในเวลาราชการ คือ ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. และในการเบิกจ่ายเงินค่าที่พักโรงแรมของ นาย ส. จำนวน ๑๐ ครั้ง โดยไม่ปรากฏเอกสารการเข้าพักโรงแรมดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๑๕,๓๐๐ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของนาย ส. โดยที่มีได้เดินทางไปราชการจริงคือ ในวันที่ ๒๔ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. เบิกค่าใช้จ่ายเพื่อประชุมสัมมนาการประเมินผลเคลื่อนที่ (MU) เป็นเงินจำนวน ๙๐๐ บาท (เฉพาะเบี้ยเลี้ยง) รวมความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท (๘,๓๒๒ + ๑๕,๓๐๐+๙๐๐) การที่เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายเงินไม่ได้ตรวจเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายให้

ถูกต้องครบถ้วน และไม่ได้ทักท้วง หรือระงับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหาย จึงให้เจ้าหน้าที่เบิกจ่ายเงินรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๖๐ ของเงินจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๔,๗๑๓.๒๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓) เจ้าหน้าที่ผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาย ส. โดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องตรวจสอบหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบก่อนอนุมัติเบิกจ่าย ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในวันที่ นาย ส. เดินทางไปราชการและพักค้างปฏิบัติราชการอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ ซึ่งมีการเบิกค่าน้ำมันเป็นเงินจำนวน ๘,๓๒๒ บาท แต่ปรากฏว่ามีการสั่งเติมน้ำมันที่ปั๊ม ในเวลาราชการ คือ ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น. และในการเบิกจ่ายเงินค่าที่พักโรงแรมของนาย ส. จำนวน ๑๐ ครั้ง โดยไม่ปรากฏเอกสารการเข้าพักโรงแรมดังกล่าวเป็นเงินจำนวน ๑๕,๓๐๐ บาท และมีการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของนาย ส. โดยที่มีได้เดินทางไปราชการจริงคือ ในวันที่ ๒๔ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๖ เวลา ๑๓.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. เบิกค่าใช้จ่ายเพื่อประชุมสัมมนาการประเมินผลเคลื่อนที่ (MU) เป็นเงินจำนวน ๙๐๐ บาท (เฉพาะเบี้ยเลี้ยง) รวมความเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๒๔,๕๒๒ บาท (๘,๓๒๒ + ๑๕,๓๐๐+๙๐๐) การที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ผู้อนุมัติการเบิกจ่ายไม่ได้ตรวจเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่ได้สั่งระงับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ส่วนราชการได้รับความเสียหายจึงให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ผู้อนุมัติการเบิกจ่ายเงินรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในอัตราร้อยละ ๔๐ ของเงินจำนวน ๒๔,๕๒๒ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๙,๘๐๘.๘๐ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒.๒) การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาง ช. เป็นเงินจำนวน ๘,๖๐๐ บาท

ข้อเท็จจริงปรากฏว่าเมื่อปีงบประมาณ ๒๕๔๖ สำนักงานได้มีการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางของนาง ช. เป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าที่พัก ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๖ ของสำนักงาน แล้วพบว่า ในการเดินทางไปราชการที่กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดนาง ช. นำหลักฐานการจ่ายค่าน้ำมันที่ปั๊มน้ำมันมาเบิกจำนวน ๒ ครั้ง เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาท คือ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท และวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๖๐๐ บาท ซึ่งนาย ก. พนักงานขับรถ และนาย พ. ยืนยันว่าถ้าไปราชการกรุงเทพมหานคร ต้องเติมน้ำมันเต็มถังก่อนเดินทางและเติมที่вокกลับที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาและไม่เคยเติมน้ำมันที่จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบกับวันเดินทางไปราชการต่างจังหวัดมีหลักฐานการเติมน้ำมันที่ปั๊มซึ่งจากการทดสอบรถยนต์ ที่ใช้ในการเดินทางไปราชการ พบว่าระยะทาง ๘.๖๓ กิโลเมตร ใช้น้ำมัน ๑ ลิตร เมื่อถึงจังหวัดนครสวรรค์ จะใช้น้ำมันเพียง ๑๐ ลิตรกว่า จากหลักฐานการเติมน้ำมันมีการเติมน้ำมันอีกประมาณ ๓๐ - ๔๐ ลิตร จึงไม่น่าเชื่อว่าปริมาณน้ำมันดังกล่าวเป็นบิลที่เติมน้ำมันเพื่อนำรถราชการไปราชการจริง จึงเป็นการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสูงเกินความเป็นจริงเป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาทและนาง ช. ได้นำหลักฐานค่าเช่าที่พักจากโรงแรมมาประกอบการเบิกจ่ายค่าเช่าที่พักสำหรับตนเองและนาย ก. แต่มิได้พักจริงและเดินทางโดยรถยนต์ มีนาย ก. เป็นพนักงานขับรถยนต์ จำนวน ๔ ครั้ง คือ วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ เป็นเงินจำนวน ๒,๗๐๐ บาท วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๐๐ บาท และวันที่ ๒๑ - ๒๓ กันยายน ๒๕๔๖ เป็นเงินจำนวน ๑,๒๐๐ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๗,๑๐๐ บาท ซึ่งขัดกับหลักฐานการใช้รถยนต์ว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ที่จังหวัด พ. ซึ่งนาย ก. ยืนยันว่าตนไม่เคยพักที่โรงแรม โดยนาง ช. เป็นผู้จัดทำรายงานการเดินทาง และนาง ช. ได้เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ เป็นค่าเบี้ยเลี้ยง จำนวน ๓๐๐ บาท

★★★ติดตามสรุปสาระสำคัญ : พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อฉบับหน้า★★★
ผู้กำกับดูแล นางสาวศิริธร เลหาะวิไลย
ผู้รวบรวม : นางสาวณิ หัสชู นางสาววัลลภา อัครศรีอนันต์
ผู้จัดส่ง/เผยแพร่ : นางสาวจตุพร เขียววิชัย นางสาวสุกุลทิพย์ แรงราย